

Regeling kwaliteitsindicatoren accountancysector

Regeling van de Minister van Financiën van 20xx-0000000000, directie Financiële Markten, houdende regels met betrekking tot de vaststelling van kwaliteitsindicatoren voor de accountancysector, bedoeld in artikel 45a van de Wet op het accountantsberoep (Regeling kwaliteitsindicatoren accountancysector) [KetenID WGK028703]

DE MINISTER VAN FINANCIËN,

Gelet op de artikelen 45a, eerste lid, en 45b van de Wet op het accountantsberoep;

BESLUIT:

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

wet: Wet op het accountantsberoep;

wettelijke controle: wettelijke controle als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel p, van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

§ 2. Bepalingen ter uitvoering van artikel 45a, eerste lid, van de wet

Artikel 2. Vaststelling kwaliteitsindicatoren

1. De volgende kwaliteitsindicatoren worden vastgesteld:

- a. betrokkenheid van de externe accountant;
- b. tekortkomingen in controles en jaarrekeningen;
- c. actuele onderwerpen;
- d. kwaliteitsverhogende maatregelen;
- e. kwaliteitsbeheersingssystemen;
- f. cultuur;
- g. verloop in het controleteam;
- h. investeringen in innovatietechnologieën;
- i. budgetoverschrijding;
- j. opleidingsuren voor ESG-onderwerpen;
- k. opdrachtgeverstevredenheid.

2. De kwaliteitsindicatoren geven inzicht in factoren die bijdragen aan de kwaliteit van wettelijke controles. De wijze waarop dat inzicht wordt gegeven is opgenomen in de bijlage bij deze regeling.

3. De rapportage van de kwaliteitsindicatoren kan worden vergezeld van een toelichting, met uitzondering van de kwaliteitsindicator cultuur. In de toelichting wordt in elk geval ingegaan op hetgeen daarover in deze regeling bij de desbetreffende kwaliteitsindicator is vermeld.

4. De kwaliteitsindicatoren hebben betrekking op het boekjaar voorafgaande aan het boekjaar waarover de accountantsorganisatie rapporteert, met uitzondering van de kwaliteitsindicator cultuur die inzicht kan geven op basis van een tweejaarlijkse interne uitvraag.

Artikel 3. Kwaliteitsindicator betrokkenheid externe accountant

1. De kwaliteitsindicator over betrokkenheid van de externe accountant geeft inzicht in de relatieve omvang van de betrokkenheid bij de uitvoering van de controle van alle externe

accountants gezamenlijk en van elke externe accountant afzonderlijk, overeenkomstig onderdeel 2a of 2b van de bijlage.

2. De toelichting, bedoeld in artikel 2, derde lid, gaat in op afwijking van de interne norm, indien van toepassing, voor de omvang van de betrokkenheid of op de reden van de verschillen tussen de kwartielen.

Artikel 4. Kwaliteitsindicator tekortkomingen in controles en jaarrekeningen

1. De kwaliteitsindicator over tekortkomingen in wettelijke controles en jaarrekeningen geeft inzicht in de relatieve omvang van tekortkomingen in afgeronde wettelijke controles of in gecontroleerde jaarrekeningen, overeenkomstig onderdeel 3 van de bijlage.

2. De toelichting, bedoeld in artikel 2, derde lid, gaat in op de aard van de geconstateerde tekortkomingen of de aard en status van herstelmaatregelen.

Artikel 5. Kwaliteitsindicator actuele onderwerpen

1. De kwaliteitsindicator over actuele onderwerpen geeft inzicht in de relatieve omvang van de wettelijke controles met in de controleverklaring tot uitdrukking gebrachte vermoedelijke of geïdentificeerde materiële fraude of gerede twijfel aan de continuïteit van de controlecliënt, overeenkomstig onderdeel 4 van de bijlage.

2. De toelichting, bedoeld in artikel 2, derde lid, gaat in op de aard van de bevindingen en op de genomen herstelmaatregelen.

Artikel 6. Kwaliteitsindicator kwaliteitsverhogende maatregelen

1. De kwaliteitsindicator over kwaliteitsverhogende maatregelen geeft inzicht in de relatieve omvang van alle kwaliteitsverhogende maatregelen gezamenlijk en van elk van de volgende specifieke maatregelen afzonderlijk:

- a. opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelingen;
- b. onafhankelijke jaarrekeningreviews;
- c. consultaties van een fraudespecialist;
- d. consultaties van een specialist continuïteit;
- e. consultaties van een controlespecialisten;
- f. consultaties van een waarderingsspecialist;
- g. inzet van een IT-specialist;
- h. inzet van een fiscale specialist;
- i. inzet van een forensische specialist;
- j. inzet van een waarderingsspecialist,

op een wijze bedoeld in onderdeel 5 van de bijlage.

2. De toelichting, bedoeld in artikel 2, derde lid, beschrijft de afzonderlijke maatregelen in het licht van de doelstelling, de beschikbaarheid, de variatie in en de verklarende factoren van de percentages.

Artikel 7. Kwaliteitsindicator kwaliteitsbeheersingssysteem

1. De kwaliteitsindicator over het kwaliteitsbeheersingssysteem geeft inzicht in de werking en de mate van naleving van het systeem, overeenkomstig onderdeel 6 van de bijlage.

2. De toelichting, bedoeld in artikel 2, derde lid, gaat in op de reikwijdte van de bewaking van het systeem, de aard van de bevindingen of tekortkomingen en op de genomen herstelmaatregelen.

Artikel 8. Kwaliteitsindicator cultuur

1. De kwaliteitsindicator over cultuur geeft inzicht in de interne organisatiecultuur zoals ervaren door alle medewerkers gezamenlijk en door de aan de accountantsorganisatie verbonden of daarbij werkzame externe accountants, overige accountants en overige medewerkers overeenkomstig onderdeel 7a van de bijlage.

2. Het bestuur van de beroepsorganisatie stelt een gestandaardiseerde lijst op met stellingen die zien op de onderdelen van de interne cultuur overeenkomstig onderdeel 7b van de bijlage.

Artikel 9. Kwaliteitsindicator verloop in het controleteam

1. De kwaliteitsindicator over het verloop in het controleteam geeft inzicht in de relatieve wijzigingen in de omvang, continuïteit en vernieuwing in controleteams, overeenkomstig de onderdelen 8a en 8b van de bijlage.
2. De toelichting, bedoeld in artikel 2, derde lid, gaat in op achtergrond van de percentages.

Artikel 10. Kwaliteitsindicator investeringen in innovatietechnologieën

1. De kwaliteitsindicator over investeringen in innovatietechnologieën geeft inzicht in de relatieve omvang van investeringen in instrumenten ter verhoging van de kwaliteit van de controles, overeenkomstig onderdeel 9 van de bijlage.
2. De toelichting, bedoeld in artikel 2, derde lid, gaat in op de bestemming van de investeringen en de relatie tot de kwaliteit van de controle.

Artikel 11. Kwaliteitsindicator budgetoverschrijding

1. De kwaliteitsindicator over budgetoverschrijding geeft inzicht in het relatieve aantal wettelijke controles met een niet vergoede overschrijding van de controlebegroting, die is overeengekomen met de controlecliënt, overeenkomstig onderdeel 10 van de bijlage.
2. De toelichting, bedoeld in artikel 2, derde lid, gaat in op de aantallen en de genomen maatregelen.

Artikel 12. Kwaliteitsindicator opleidingsuren ESG-onderwerpen

1. De kwaliteitsindicator over opleidingsuren ESG-onderwerpen geeft inzicht in het relatieve aantal uren dat alle medewerkers gezamenlijk en de groepen van externe accountants, overige accountants en overige medewerkers aan opleiding over impact van de controlecliënt op milieu, mensen en bestuur, overeenkomstig onderdeel 11 van de bijlage.
2. De toelichting, bedoeld in artikel 2, derde lid, gaat in op de inhoud van de opleidingsuren en op het beleid ten aanzien van opleiding in eigen tijd.

Artikel 13. Kwaliteitsindicator opdrachtgeverstevredenheid

1. De kwaliteitsindicator over opdrachtgeverstevredenheid geeft inzicht in de mate van tevredenheid van het hoger management en vertegenwoordigers van aandeelhouders, auditcommissies, raden van commissarissen of vergelijkbare organen van de controlecliënt over de kwaliteit van de uitvoering van de controle, overeenkomstig onderdeel 12a van de bijlage.
2. Het bestuur van de beroepsorganisatie stelt een gestandaardiseerde lijst op met stellingen, overeenkomstig onderdeel 12b van de bijlage.
3. De toelichting, bedoeld in artikel 2, derde lid, gaat in op de conclusies uit de mate van opdrachtgeverstevredenheid en op de genomen maatregelen.

§ 3. Bepalingen ter uitvoering van artikel 45b van de wet

Artikel 14. Evaluatieperiode

Het bestuur van de beroepsorganisatie evalueert de geschiktheid en volledigheid van de kwaliteitsindicatoren telkens na een periode van drie jaar en doet daarvan verslag.

§ 3. Slotbepalingen

Artikel 15. Inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt in werking op het tijdstip waarop de artikelen 45a en 45b van de wet in werking treden.
2. Deze regeling is van toepassing op rapportages die zijn opgesteld over boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2027.

Artikel 16. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling kwaliteitsindicatoren accountancysector.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE MINISTER VAN FINANCIËN,

TOELICHTING

Algemeen

De Commissie toekomst accountancysector ('Cta') heeft in haar eindrapport van 15 januari 2020 geadviseerd kwaliteitsindicatoren in te voeren.¹ De aanleiding tot dit advies vormde het geconstateerde gebrek aan openbare informatie over aspecten van kwaliteit van de wettelijke controle. Dit gebrek achtte de Cta niet in het publiek belang. Dit advies is overgenomen.²

Kwaliteitsindicatoren geven inzicht in aspecten van kwaliteit van uitvoering van wettelijke controles. Dit inzicht stelt met name bestaande en aanstaande controlecliënten in staat het gesprek aan te gaan over de kwaliteit die zij mogen verwachten van de uitvoering van de wettelijke controle. Ook andere belanghebbenden krijgen met deze rapportages inzicht in aspecten van kwaliteit die van belang zijn voor de kwaliteit van de openbare controleverklaring van de externe accountant.

De Kwartiermakers toekomst accountancysector ('kwartiermakers') hebben op 19 december 2021 een voorstel gepubliceerd tot een eerste set van elf kwaliteitsindicatoren.³ Dit voorstel is overgenomen en daarover is aangekondigd deze wettelijk te verankeren.⁴ Deze verankering heeft geleid tot de bevoegdheid van de minister van Financiën om kwaliteitsindicatoren vast te stellen, zoals opgenomen in artikel 45a van de Wijzigingswet accountancysector ('Wijzigingswet').⁵ Dit artikel verplicht twee categorieën accountantskantoren te rapporteren op basis van deze kwaliteitsindicatoren. Dat zijn ten eerste Nederlandse accountantsorganisaties die een vergunning hebben om ook organisaties van openbaar belang te mogen controleren (zogenaamde oob-accountantsorganisaties). Ten tweede geldt deze verplichting voor auditkantoren uit een andere EU-lidstaat, die in Nederland staan ingeschreven om wettelijke controles te mogen uitvoeren. De Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) heeft de verplichting om deze rapportages openbaar te maken.

Het voorstel van de kwartiermakers over hoe de kwaliteitsindicatoren zijn bedoeld, is leidend geweest bij het opstellen van deze regeling. Deze regeling beperkt zich tot verankering van de belangrijkste eisen uit dat voorstel. De eisen zien op de inhoud, de benodigde (berekening van de) gegevens en vormgeving van alle elf kwaliteitsindicatoren gezamenlijk en elk van die elf indicatoren afzonderlijk. Deze eisen houden verband met de wens tot vergelijkbaarheid en begrijpelijkheid van de gerapporteerde informatie.

Begrippen zijn bedoeld als gebruikelijk toegepast door accountants. Met gebruikelijk wordt bedoeld dat accountants de inhoud van die begrippen ontleen aan regels gesteld bij of krachtens de Wet toezicht accountantsorganisaties. Voorts worden regels gesteld bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep, waartoe relevante verordeningen en nadere voorschriften behoren van de Nederlandse Beroepsorganisaties van Accountants.

De rapportageverplichting voor de kwaliteitsindicatoren heeft regeldrukeffecten. De verplichting gaat gelden voor de zes accountantsorganisaties met een vergunning voor het uitvoeren van wettelijke controles bij organisaties van openbaar belang. De NBA moet een database oprichten om de rapportages te publiceren. De initiële (eenmalige) kosten worden geschat op € 411.000. Het betreft hierbij met name het inregelen van de IT-systemen van de accountantsorganisaties en het oprichten van de centrale digitale database bij de NBA. De structurele (jaarlijkse) kosten worden geschat op € 55.040. Dit

---

¹ Te vinden op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/01/30/vertrouwen-op-controle-eindrapport-van-de-commissie-toekomst-accountancysector>.

² Kamerstukken II 2019/20, 33977, nr. 29.

³ Te vinden op <https://open.overheid.nl/documenten/bc43d4c0-8f9a-430e-b0d4-f98ec01dbd63/file>.

⁴ Kamerstukken II 2021/22, 33977, nr. 39, blz. 2.

⁵ Stb. 2025, 341.

betreft met name het ontsluiten van de data en het onderhoud aan de centrale digitale locatie. In paragraaf 5.2 van de memorie van toelichting bij de Wijzigingswet worden de regeldrukeffecten nader onderbouwd, met dien verstande dat de rapportageverplichting beperkt blijft tot de zes oob-accountantsorganisaties en niet gaat gelden voor de overige reguliere accountantsorganisaties.

[PM consultatie + adviezen + uitvoeringstoets]

Artikelsgewijs

Artikel 2

Het eerste lid stelt de elf kwaliteitsindicatoren vast. Deze worden nader uitgewerkt in de artikelen 3 tot en met 12. De kwaliteitsindicatoren kunnen worden verdeeld over vier categorieën, telkens onder een kopje dat beschrijft waarover de betreffende kwaliteitsindicator(en) inzicht biedt of bieden:

<p>Controlekwaliteit</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Betrokkenheid externe accountant 2. Tekortkomingen in controles en jaarrekeningen 3. Actuele onderwerpen: fraude en continuïteit
<p>Kwaliteitsbeheersingssysteem</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Kwaliteitsverhogende maatregelen 5. Kwaliteitsbeheersingssysteem
<p>Context</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Cultuur 7. Verloop in het controleteam 8. Investerings in innovatieve technologie 9. Budgetoverschrijding 10. Opleidingsuren ESG-onderwerpen
<p>Keten</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Opdrachtgeverstevredenheid

In het tweede lid is beschreven dat de kwaliteitsindicatoren zijn beperkt tot wettelijke controles, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel p, van de Wet toezicht accountantsorganisaties. Het derde lid geeft weer dat het per kwaliteitsindicator buiten die informatie een korte, dus beknopte toelichting is toegestaan, ter verduidelijking van de weergegeven informatie. Deze toelichting is niet toegestaan voor de kwaliteitsindicatoren over cultuur. Op grond van het vierde lid is het de bedoeling dat de kwaliteitsindicatoren jaarlijks recente informatie weergeeft over het vorige boekjaar, dat wil zeggen het boekjaar dat voorafging aan het boekjaar waarin de accountantsorganisatie of het auditkantoor rapporteert. Op dit uitgangspunt geldt één uitzondering. Deze geldt voor de kwaliteitsindicator cultuur. Voor deze indicator hoeft de accountantsorganisatie slechts eenmaal per twee jaren een interne uitvraag te doen.

Artikel 3

De kwaliteitsindicator betrokkenheid externe accountant geeft inzicht in de mate waarin om te beginnen de externe accountants gezamenlijk uren hebben besteed die nodig waren om de kwaliteit van uitvoering van de wettelijke controle te borgen. Hetzelfde geldt voor elke externe accountant afzonderlijk. De omvang van de urenbesteding is daarbij een indicatie van de mate van betrokkenheid. Het gaat allereerst om eigen uren die nodig waren om de kwaliteit van de uitvoering van de wettelijke te borgen, te toetsen of bij te sturen. Het gaat verder ook om eigen controle- of andere vergelijkbare uren. Voor de berekening van de relatieve besteding van de uren geldt het zogeheten core audit team als referentie, inclusief de controle-uren van de externe accountant zelf. Leden van dat team zijn de leden die reguliere uren of controle-uren tijdschrijven op de betreffende controlecliënt.

Artikel 4

De kwaliteitsindicator tekortkomingen in controles en jaarrekeningen geeft inzicht in de kwaliteit van de uitvoering van de wettelijke controle of van de jaarrekening. Een indicatie van een gebrek in die kwaliteit van de controle kan een geconstateerde onvoldoende zijn zoals blijkend uit een intern kwaliteitsonderzoek binnen de betreffende accountantsorganisatie of het auditkantoor. Of uit een kwaliteitsonderzoek van een externe toetsende instantie (bijvoorbeeld door de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants of de Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten SRA) of van de wettelijk toezichthouder. Een andere indicatie kan de constatering zijn van een materiële afwijking in een gecontroleerde jaarrekening die van ernstige aard is, zoals bedoeld in artikel 2:362, zesde lid, BW. Nog een andere indicatie kan een eerder afgegeven controleverklaring zijn, die een of meerdere onjuistheden bevat en daarom niet langer als basis kan dienen voor beslissingen van investeerders, financiers of andere gebruikers van die verklaring.

Artikel 5

De kwaliteitsindicator actuele onderwerpen geeft inzicht in de mate waarin de externe accountant materiële fraudes tijdig ontdekt voordat de controleverklaring gereed is voor afgifte. Daarmee ziet deze kwaliteitsindicator om te beginnen op het actuele onderwerp fraude. Een indicatie van het nemen van verantwoordelijk door de externe accountant om fraudes te voorkomen is het relatief aantal wettelijke controles waarbij een materiële fraude wordt vermoed of is geïdentificeerd. Een andere indicatie is het relatief aantal wettelijke controles waarbij gereede twijfel is ontstaan over de continuïteit van de controlecliënt voor de jaren na het jaar volgend op het gecontroleerde boekjaar; de eerste jaren vanaf de het einde van de periode van de continuïteitsveronderstelling in het jaarrekeningrecht. Deze kwaliteitsindicator ziet daarnaast op het actuele onderwerp continuïteit. Het gaat hier om twijfel die zo gereed is dat de externe accountant die twijfel tot uitdrukking brengt in een toevoeging aan het goedkeurende oordeel in de controleverklaring, in een controleverklaring met een beperking of in een afkeurende controleverklaring. Het gaat hier niet om continuïteit als een zogeheten key audit matters opgenomen onderwerp in de controleverklaring.

Artikel 6

De kwaliteitsindicator kwaliteitsverhogende maatregelen geeft inzicht in maatregelen ter verhoging van de kwaliteit van uitvoering van de wettelijke controle. Indicatoren zijn allereerst het relatieve aantal interne, onafhankelijke opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelingen van de uitvoering van de controle. Het kunnen voorts interne, onafhankelijke kwaliteitsbeoordelingen betreffen van de gecontroleerde jaarrekening, tijdig vóór afgifte van de controleverklaring. Dat zijn verder het relatieve aantal interne raadplegingen van specialisten, die niet regulier tijdschrijven op controles, gegeven hun specifieke kennis of ervaring, met uitzondering van zogeheten sectorspecialisten. Ook het relatieve aantal inzet van specialisten bij de uitvoering van de controlewerkzaamheden kan een indicatie zijn.

Artikel 7

De kwaliteitsindicator kwaliteitsbeheerssysteem geeft inzicht in opzet, bestaan en werking van het stelsel van kwaliteitsbeheersing van de accountantsorganisatie bedoeld in artikel 18 van de Wta of van het auditkantoor. Een indicatie van de doeltreffendheid van dat interne kwaliteitsbeheerssysteem is het aantal interne onderzoeken naar of beoordelingen van dat systeem met bevindingen over of tekortkomingen in opzet, bestaan en werking. Als bevinding of tekortkoming gelden de relevante begrippen uit de zogeheten International Standard of Quality Management 1 (ISQM1) van de International Auditing en Assurance Standards Board of in Nederland de Standaarden voor Kwaliteitsmanagent 1

(SKM1) van de NBA. De bevindingen of tekortkomingen zijn die zijn geconstateerd of gebleken uit interne kwaliteitstoetsing of meldingen dan wel uit externe toetsing van of wettelijk toezicht op opzet, bestaan en werking van het interne kwaliteitsbeheerssysteem.

Artikel 8

De kwaliteitsindicator cultuur geeft inzicht in hoe de medewerkers de mate van kwaliteitsgerichtheid ervaren van de organisatiecultuur. Die ervaring blijkt uit enquêtes uitgezet onder alle medewerkers, onder de volgende drie groepen: externe accountants, overige openbare accountants en overige medewerkers. De NBA ontwikkelt de vragenlijst bestaande uit vragen voor die enquête, met inachtneming van het advies van de kwartiermakers. De NBA stelt deze enquête beschikbaar aan accountantsorganisaties en auditkantoren, die deze tenminste tweejaarlijks intern uitzetten, of zo veel vaker als zij dat willen. De scores uit die enquête bepalen de uitkomst die wordt weergegeven in deze kwaliteitsindicator.

Artikel 9

De kwaliteitsindicator verloop in het controleteam geeft inzicht in wijzigingen in de samenstelling, continuïteit van of vernieuwing in het controleteam of de controleteams, die wettelijke controles uitvoeren. Als referentie geldt hier het zogeheten *core audit team*. De leden daarvan besteden regulier, dat wil zeggen doorlopend, regelmatig of hoofdzakelijk, tijd aan de kern van de uitvoering van de wettelijke controle. Niet bedoeld zijn specialisten die de externe accountant inzet, projectondersteuners of medewerkers aan wie werk wordt uitbesteed.

Artikel 10

De kwaliteitsindicator investeringen in innovatieve technologie ziet op de bereidheid tot investeringen in innovatie. Die investeringen dienen direct ten goede te komen van de kwaliteit van de uitvoering van de wettelijke controle. Indicatie van die bereidheid zijn alle uitgaven of bestedingen van de accountantsorganisatie of het auditkantoor aan nieuwe innovatieve tools. Daarbij geldt dat het mag gaan om intern ontwikkelde of om extern aangeschaft tools. Onderhoudskosten of -uitgaven zijn geen investeringen. Het kan hier gaan om investeringen in innovatie in de eigen wettelijke controlepraktijk, in het eigen internationale netwerk of betalingen aan derden.

Artikel 11

De kwaliteitsindicator budgetoverschrijding is een indicatie van financiële druk op de kwaliteit van de wettelijke controle. Onbetaald meerwerk, zeker als daar structureel sprake van is, kan ten koste gaan van kwaliteit. Niet-vergoede budgetoverschrijdingen van meer dan een kwart zijn dan een indicatie van die druk op kwaliteit. Van budgetoverschrijding is sprake bij meerwerk dat voor rekening komt van de accountantsorganisatie of het auditkantoor. Bepalend voor de berekening is het aantal wettelijke controles met een budgetoverschrijding met meer dan 25% ten opzichte van de overeengekomen en bij de controlecliënt in rekening gebrachte vergoeding.

Artikel 12

De kwaliteitsindicator opleidingsuren ESG-onderwerpen, die zien op impact op milieu (Environmental), mens (Social) en bestuur (Governance) (ESG) geeft inzicht in de vermogen van alle controlemedewerkers gezamenlijk en van onderscheiden groepen om niet-financiële informatie van de controlecliënt te kunnen controleren omdat zij daartoe zijn opgeleid.

Artikel 13

De kwaliteitsindicator opdrachtgeverstevredenheid geeft inzicht in de mate waarin de opdrachtgever tevreden is over de kwaliteit van de controlewerkzaamheden van de accountantsorganisatie of het auditkantoor. Die mate van tevredenheid is een indicatie van de mate waarin de accountantsorganisatie of het auditkantoor in staat is door middel van haar stelsel van kwaliteitsbeheersing en een kwaliteitsgerichte cultuur controlediensten te leveren die kwaliteit hebben en dus van toegevoegde waarde zijn voor de opdrachtgever. De tevredenheid blijkt uit antwoorden op een lijst met stellingen, die de NBA opstelt en ter beschikking stelt met inachtneming van onderdeel 12b van de bijlage.

Artikel 14

Dit artikel werkt artikel 45b Wab uit door de termijn vast te stellen die de NBA moet hanteren voor de evaluatie van de kwaliteitsindicatoren. Daarbij is een termijn van telkens drie jaar redelijk geacht om tot een goede en bruikbare evaluatie te komen. Het gaat hierbij om drie kalenderjaren na de vaststelling van de regeling. De NBA gaat over tot evaluatie van de kwaliteitsindicatoren en brengt hierover verslag uit aan de minister van Financiën. Die beziet vervolgens of een aanpassing van de kwaliteitsindicatoren noodzakelijk en wenselijk is.

DE MINISTER VAN FINANCIËN,

Bijlage bij artikel 2

Rapportages over kwaliteitsindicatoren

1. De elf kwaliteitsindicatoren thematisch gecategoriseerd

Controlekwaliteit 1. Betrokkenheid externe accountant 2. Tekortkomingen in controles en jaarrekeningen 3. Actuele onderwerpen: fraude en continuïteit
Kwaliteitsbeheersingssysteem 4. Kwaliteitsverhogende maatregelen 5. Kwaliteitsbeheersingssysteem
Context 6. Cultuur 7. Verloop in het controleteam 8. Investerings in innovatieve technologie 9. Budgetoverschrijding 10. Opleidingsuren ESG-onderwerpen
Keten 11. Opdrachtgeverstevredenheid

2. Kwaliteitsindicator Betrokkenheid externe accountant

a. Alle externe accountants

	Gemiddelde betrokkenheid externe accountants
Kwartiel 1: Relatief beperkt	verhouding tussen de gemiddelde betrokkenheid in uren van alle externe accountants bij de uitvoering van wettelijke controles en het totaal van alle uren besteed aan wettelijke controles, uitgedrukt in een percentage variërend van 0 tot 25
Kwartiel 2: Minder dan gemiddeld	verhouding tussen de gemiddelde betrokkenheid in uren van alle externe accountants bij de uitvoering van wettelijke controles en het totaal van alle uren besteed aan wettelijke controles, uitgedrukt in een percentage variërend van 26 tot 50
Kwartiel 3: Meer dan gemiddeld	verhouding tussen de gemiddelde betrokkenheid in uren van alle externe accountants bij de uitvoering van wettelijke controles en het totaal van alle uren besteed aan wettelijke controles, uitgedrukt in een percentage variërend van 51 tot 75
Kwartiel 4: Relatief veel	verhouding tussen de gemiddelde betrokkenheid in uren van alle externe accountants bij de uitvoering van wettelijke controles en het totaal van alle uren besteed aan wettelijke controles, uitgedrukt in een percentage variërend van 76 tot 100

b. Per externe accountant

	Gemiddelde betrokkenheid externe accountant	Gemiddeld aantal uren per controleopdracht van het controleteam
[gepseudonimiseerde naam externe accountant]	de verhouding tussen de gemiddelde betrokkenheid in uren per externe accountant bij de uitvoering van wettelijke controles en alle uren besteed aan wettelijke controles, uitgedrukt in een percentage	het gemiddeld aantal uren van de controleteamleden die hoofdzakelijk betrokken zijn bij wettelijke controles

3. Kwaliteitsindicator tekortkomingen in controles en jaarrekeningen

Aantal tekortkomingen	OOB-controles	Niet-OOB controles	Totaal	% van het totale aantal wettelijke controles
Aantal afgeronde wettelijke controles waarbij tekortkomingen in de controle of jaarrekening is geconstateerd	aantal geconstateerde tekortkomingen in deze afgeronde wettelijke controles	aantal geconstateerde tekortkomingen in deze afgeronde wettelijke controles	aantal geconstateerde tekortkomingen in alle afgeronde wettelijke controles	percentage geconstateerde tekortkomingen in alle afgeronde wettelijke controles van het alle uitgevoerde wettelijke

Soorten tekortkomingen	OOB-controles	Niet-OOB controles	Totaal
Onvoldoende interne reviews	[aantal] van [totaal aantal van deze wettelijke controles]	[aantal] van [totaal aantal van deze wettelijke controles]	[aantal] van [totaal aantal controles]
Onvoldoende externe reviews	[aantal] van [totaal aantal van deze wettelijke controles]	[aantal] van [totaal aantal van deze wettelijke controles]	[aantal] van [totaal aantal controles]
Materiële afwijkingen in de jaarrekening	[aantal]	[aantal]	[aantal]
- Waarvan ernstig	[aantal]	[aantal]	[aantal]
Van onwaarde verklaarde controleverklaringen met een onderscheid	[aantal]	[aantal]	[aantal]

4. Kwaliteitsindicator fraude en continuïteit

	OOB-controles	niet- OOB-controles	Totaal
Percentage wettelijke controles met een vermoeden	percentage wettelijke controles met een vermoeden van materiële	percentage wettelijke controles met een vermoeden van materiële	Totaal aantal wettelijke controles met een vermoeden van materiële

van materiële fraude	fraude van het totaal aantal van deze wettelijke controles	fraude van het totaal aantal van deze wettelijke controles	fraude uitgedrukt in een percentage van het totaal aantal wettelijke controles
Percentage wettelijke controles met aangepaste controleverklaring vanwege continuïteit	percentage wettelijke controles met een aangepaste controleverklaring vanwege gerede twijfel over de continuïteit van de controlecliënt van het totaal aantal van deze wettelijke controles uitgedrukt in een percentage	percentage wettelijke controles met een aangepaste controleverklaring vanwege gerede twijfel over de continuïteit van de controlecliënt van het totaal aantal van deze wettelijke controles uitgedrukt in een percentage	Totaal aantal wettelijke controles met een aangepaste controleverklaring vanwege gerede twijfel over de continuïteit van de controlecliënt uitgedrukt in een percentage van het totaal aantal wettelijke controles

5. Kwaliteitsindicator kwaliteitsverhogende maatregelen

	OOB-controles	Niet-OOB-controles	Sector
Percentages wettelijke controles met inzet een kwaliteitsverhogende maatregel	percentage kwaliteitsverhogende maatregelen van het totaal aantal van deze wettelijke controles	percentage kwaliteitsverhogende maatregelen van het totaal aantal van deze wettelijke controles	naam sector waartoe organisatie van openbaar belang behoort
Percentage wettelijke controles met inzet van de volgende kwaliteitsverhogende maatregel:			
opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling	percentage inzet opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelingen van het totaal aantal van deze wettelijke controles	percentage opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelingen van het totaal aantal van deze wettelijke controles	naam sector waartoe organisatie van openbaar belang behoort
onafhankelijke jaarrekeningreview	percentage inzet onafhankelijke jaarrekeningreviews van het totaal aantal van deze wettelijke controles	percentage onafhankelijke jaarrekeningreviews van het totaal aantal van deze wettelijke controles	naam sector waartoe organisatie van openbaar belang behoort
consultatie van een fraudespecialist	percentage wettelijke controles met raadplegingen of adviesaanvragen van fraudespecialist van het totaal aantal van deze wettelijke controles	percentage wettelijke controles met raadplegingen of adviesaanvragen van fraudespecialist van het totaal aantal van deze wettelijke controles	naam sector waartoe organisatie van openbaar belang behoort

consultatie van een specialist continuïteit	percentage wettelijke controles met inzet raadplegingen of adviesaanvragen van een specialist continuïteit van het totaal aantal wettelijke van deze controles	percentage wettelijke controles met raadplegingen of adviesaanvragen van een specialist continuïteit van het totaal aantal wettelijke van deze controles	naam sector waartoe organisatie van openbaar belang behoort
consultatie van een controlespecialist	percentage wettelijke controles met raadplegingen of adviesaanvragen van een controlespecialist van het totaal aantal van deze wettelijke controles	percentage wettelijke controles met raadplegingen of adviesaanvragen van een controlespecialist van het totaal aantal van deze wettelijke controles	naam sector waartoe organisatie van openbaar belang behoort
Consultatie van een specialist verslaggeving	percentage wettelijke controles met raadplegingen of adviesaanvragen van een specialist verslaggeving van het totaal aantal van deze wettelijke controles	percentage wettelijke controles met raadplegingen of adviesaanvragen van een specialist verslaggeving van het totaal aantal van deze wettelijke controles	naam sector waartoe organisatie van openbaar belang behoort
Inzet van een IT-specialist	percentage wettelijke controles waarbij een IT-specialist wordt betrokken bij de uitvoering van de wettelijke controle van het totaal aantal van deze wettelijke controles	percentage wettelijke controles waarbij een IT-specialist wordt betrokken bij de uitvoering van een wettelijke controle van het totaal aantal van deze wettelijke controles	naam sector waartoe organisatie van openbaar belang behoort
Inzet van een fiscale specialist	percentage wettelijke controles waarbij een fiscale specialist wordt betrokken bij de uitvoering van een wettelijke controle van het totaal aantal van deze wettelijke controles	percentage wettelijke controles waarbij een fiscale specialist wordt betrokken bij de uitvoering van een wettelijke controle van het totaal aantal van deze wettelijke controles	naam sector waartoe organisatie van openbaar belang behoort
Inzet van een forensische specialist	percentage wettelijke controles waarbij een forensische specialist wordt betrokken bij de uitvoering van een wettelijke controle van het totaal aantal van deze wettelijke controles	percentage wettelijke controles waarbij een forensische specialist wordt betrokken bij de uitvoering van een wettelijke controle van het totaal aantal van deze wettelijke controles	naam sector waartoe organisatie van openbaar belang behoort
Inzet van een waarderingsspecialist	percentage wettelijke controles waarbij een waarderingsspecialist wordt betrokken bij de uitvoering van een wettelijke controle van het totaal aantal van	percentage wettelijke controles waarbij een waarderingsspecialist wordt betrokken bij de uitvoering van een wettelijke controle van het totaal aantal van	naam sector waartoe organisatie van openbaar

	deze wettelijke controles	deze wettelijke controles	belang behoort
--	---------------------------	---------------------------	----------------

6. Kwaliteitsindicator kwaliteitsbeheerssysteem

	Intern	Extern
Totaal aantal geconstateerde bevindingen	totaal aantal intern geconstateerde bevindingen ten aanzien van het kwaliteitsbeheersingssysteem	totaal aantal extern geconstateerde bevindingen ten aanzien van het kwaliteitsbeheersingssysteem
Waarvan tekortkoming	totaal aantal intern geconstateerde tekortkomingen ten aanzien van het kwaliteitsbeheersingssysteem	totaal aantal extern geconstateerde tekortkomingen ten aanzien van het kwaliteitsbeheersingssysteem

7. Kwaliteitsindicator cultuur

a. Schematisch

Medewerkersbetrokkenheid	
Totaal	de gemiddelde ervaren betrokkenheid van alle medewerkers bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens), en 7 (helemaal mee eens).
Externe accountants	de gemiddelde ervaren betrokkenheid van de externe accountants bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens); en - 7 (helemaal mee eens).
Overige accountants	de gemiddelde ervaren betrokkenheid van de overige openbare accountants bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens), en 7 (helemaal mee eens)
Overige medewerkers	de gemiddelde ervaren betrokkenheid van de overige medewerkers bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens), en 7 (helemaal mee eens)

Toereikendheid planning	
Totaal	de gemiddelde ervaren toereikendheid van de planning van controlewerkzaamheden van alle medewerkers bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens), en 7 (helemaal mee eens)
Externe accountants	de gemiddelde ervaren toereikendheid van de planning van controlewerkzaamheden van de externe accountants bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens) en 7 (helemaal mee eens)
Overige accountants	de gemiddelde ervaren toereikendheid van de planning van controlewerkzaamheden van de overige openbare accountants bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens); en 7 (helemaal mee eens)
Overige medewerkers	de gemiddelde ervaren toereikendheid van de planning van controlewerkzaamheden van de overige medewerkers bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens); en 7 (helemaal mee eens)
Kwaliteitsgerichte cultuur	
Totaal	de gemiddelde ervaren ruimte om te leren, te experimenteren, professioneel-kritisch te zijn en begeleiding te krijgen van alle medewerkers bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens); en 7 (helemaal mee eens)

Externe accountants	de gemiddelde ervaren ruimte om te leren, te experimenteren, professioneel-kritisch te zijn en begeleiding te krijgen van de externe accountants bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens); en 7 (helemaal mee eens)
Overige accountants	de gemiddelde ervaren ruimte om te leren, te experimenteren, professioneel-kritisch te zijn en begeleiding te krijgen van de overige openbare accountants bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens); en 7 (helemaal mee eens)
Overige medewerkers	de gemiddelde ervaren ruimte om te leren, te experimenteren, professioneel-kritisch te zijn en begeleiding te krijgen van de overige medewerkers bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens); en 7 (helemaal mee eens)
Daadwerkelijke innovatie	
Totaal	de gemiddelde ervaren ruimte om te experimenteren met innovatieve technologieën en deze te gebruiken van alle medewerkers bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens); en 7 (helemaal mee eens)
Externe accountants	de gemiddelde ervaren ruimte om te experimenteren met innovatieve technologieën en deze te gebruiken van de externe accountants bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens),

	5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens); en 7 (helemaal mee eens)
Overige accountants	de gemiddelde ervaren ruimte om te experimenteren met innovatieve technologieën en deze te gebruiken van de overige openbare accountants bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens); en 7 (helemaal mee eens)
Overige medewerkers	de gemiddelde ervaren ruimte om te experimenteren met innovatieve technologieën en deze te gebruiken van de overige medewerkers bij de uitvoering van de controle uitgedrukt in een getal tot een decimaal achter de komma op schaal van 1 (helemaal mee oneens), 2 (grotendeels mee oneens), 3 (enigszins mee oneens), 4 (niet meer eens/oneens), 5 (enigszins mee eens), 6 (grotendeels mee eens); en 7 (helemaal mee eens)
Response	percentage medewerkers dat de vragenlijst heeft ingevuld van het totaal aantal medewerkers aan het einde van het boekjaar

b. Lijst met stellingen over de interne cultuur

Ik voel me emotioneel verbonden met het accountantskantoor waar ik werk.

Ik voel commitment richting het accountantskantoor waar ik werk.

Het accountantskantoor waar ik werk betekent veel voor mij.

In hoeveel procent van jouw werkzaamheden stond in de praktijk druk op de planning in jouw laatste busy season (januari tot en met juni)?

Wat is jouw belangrijkste focus gedurende het busy season?

Wat is de belangrijkste focus van de audit teams waar jij deel van uitmaakt gedurende busy season?

In het afgelopen jaar heb ik voldoende on-the-job coaching gehad om een goede audit quality te kunnen leveren.

Mijn kantoor waardeert een kritische houding bij audit issues richting klanten positief, zelfs als hiermee het behoud van de klant op het spel staat.

Mijn kantoor geeft mij de ruimte om te experimenteren en te leren.

Hoe beoordeel je de mate waarin je ruimte hebt gehad (in de planning) bij de uitvoeringen van jouw opdrachten om te experimenteren met nieuwe (technologische) innovaties?

Hoe beoordeel je de mate waarin je daadwerkelijk nieuwe (technologische) innovaties hebt toegepast?

8. Kwaliteitsindicator verloop in het controleteam

a. Teamverloop

	Teamomvang	Teamcontinuïteit	Teamvernieuwing
Gemiddeld verloop in controleteams	Percentage wijzigingen in het aantal huidige controleteamleden van elk controleteam ten	Percentage controleteamleden van het vorige controleteam dat nog steeds onderdeel uitmaakt	Percentage controleteamleden van het huidige controleteam dat dat nieuw is ten

	opzichte van het vorige controleteam	van het huidige controleteam	opzichte van het vorige controleteam
OOB-controles	[percentage]	[percentage]	[percentage]
Niet-OOB-controles	[percentage]	[percentage]	[percentage]

b. Teamomvang

	OOB-controles	Niet-OOB-controles
Gemiddelde teamomvang	Gemiddeld aantal controleteamleden van deze wettelijke controles	Gemiddeld aantal controleteamleden van deze wettelijke controles

9. Kwaliteitsindicator investeringen in innovatie technologieën

Investeringen in nieuwe technologieën: percentage uitgaven, die zijn besteed aan nog niet in gebruik genomen technologieën, die direct bijdragen aan de verhoging van de kwaliteit van de wettelijke controles, van de totale omzet uit wettelijke controles

10. Kwaliteitsindicator budgetoverschrijding

	OOB-controles	Niet-OOB-controles	Sector
Wettelijke controles met een niet-vergoede overschrijding van de controlebegroting van > 25%	Percentage wettelijke controles met een overschrijding van meer dan een kwart van de controlebegroting van het totaal aantal wettelijke controles, waarbij geldt dat de overschrijding niet door de controlecliënt wordt betaald of vergoed of met deze wordt verrekend	Percentage wettelijke controles met een overschrijding van meer dan een kwart van de controlebegroting en van het totaal aantal wettelijke controles, waarbij geldt dat de overschrijding niet door de controlecliënt wordt betaald of vergoed of met deze wordt verrekend	naam van de sector waartoe de organisatie van openbaar belang hoort

11. Kwaliteitsindicator opleidingsuren ESG-onderwerpen

Tijdsbesteding aan opleiding ESG	% van het totaal aantal beschikbare uren
Alle medewerkers	Percentage tot een cijfer achter de komma uren dat alle externe accountants, accountants en overige medewerkers hebben besteed aan opleiding over impact van de controlecliënt op milieu, mensen en bestuur en het totaal aantal uren dat zij beschikbaar hadden
Externe accountants	Percentage tot een cijfer achter de komma uren dat alle externe accountants hebben besteed aan opleiding over impact van de controlecliënt op milieu, mensen en bestuur en het totaal aantal uren dat zij beschikbaar hadden
Overige accountants	Percentage tot een cijfer achter de komma uren dat alle overige openbare accountants hebben besteed aan opleiding over impact van de controlecliënt op

Overige medewerkers	milieu, mensen en bestuur en het totaal aantal uren dat zij beschikbaar hadden
	Percentage tot een cijfer achter de komma uren dat alle overige medewerkers hebben besteed aan opleiding over impact van de controlecliënt op milieu, mensen en bestuur en het totaal aantal uren dat zij beschikbaar hadden

12. Kwaliteitsindicator opdrachtgeverstevredenheid

a. Schematische weergave

Tevredenheid	Totaal		Sector
Opdrachtgevers	getal tot een decimaal achter de komma van de gemiddelde uitslag van antwoorden van deze groep respondenten (vertegenwoordigers van aandeelhouders, auditcommissies, raden van commissarissen of vergelijkbare organen) op alle twaalf vragen uitgedrukt, in een schaal van 1 (zeer ontevreden), 2 (ontevreden), 3 (niet (on)tevreden), 4 (tevreden) en 5 (zeer tevreden)		naam van de sector waartoe de organisatie van openbaar belang behoort
Hoger management	getal tot een decimaal achter de komma van de gemiddelde uitslag van antwoorden van deze groep respondenten (hoger management zoals CEO, CFO, controllers en hoofden financiële administratie en vergelijkbare leidinggevenden) op alle twaalf vragen, uitgedrukt in een schaal van 1 (zeer ontevreden), 2 (ontevreden), 3 (niet (on)tevreden),		naam van de sector waartoe de organisatie van openbaar belang behoort

	4 (tevreden) en 5 (zeer tevreden)		
Responsepercentage	Percentage controlecliënten dat heeft geantwoord op alle elf vragen van het totaal aantal controlecliënten		
Opdrachtgevers	Percentage vertegenwoordigers van aandeelhouders, auditcommissies, raden van commissarissen of vergelijkbare organen dat heeft geantwoord op alle elf vragen van het totaal aantal vertegenwoordigers van aandeelhouders, auditcommissies, raden van commissarissen of vergelijkbare organen dat is benaderd voor beantwoording van de vragen		naam van de sector waartoe de organisatie van openbaar belang behoort
Hoger management	Percentage CEO's, CFO's, controllers en hoofden financiële administratie en vergelijkbare leidinggevenden dat heeft geantwoord op alle elf vragen van het totaal aantal CEO's, CFO's, controllers en hoofden financiële administratie en vergelijkbare leidinggevenden organen dat is benaderd voor beantwoording van de vragen		naam van de sector waartoe de organisatie van openbaar belang behoort

b. Lijst met stellingen

1. Er waren geen verrassingen omtrent het uitvoeren van de controlewerkzaamheden.
2. De externe accountant en het team hadden voldoende vaktechnische competenties om de aangeleverde informatie te beoordelen.
3. De externe accountant en het team hadden voldoende kennis om onze vragen te beantwoorden.
4. De externe accountant toonde zich voldoende betrokken bij de accountantscontrole.

5. De externe accountant en het team reageerden tijdig en voldoende uitgebreid op onze vragen.
6. De externe accountant en het team waren voldoende benaderbaar voor onze vragen.
7. De externe accountant en het team hadden een proactieve houding tijdens de accountantscontrole.
8. Het was duidelijk aan welke kwaliteitseisen de verstrekte informatie voor de controle moest voldoen.
9. De externe accountant en het team deelden tijdig de bevindingen en constatering gedurende de accountantscontrole.
10. Het voelde tijdens de accountantscontrole aan alsof het een noodzakelijk kwaad was.
11. Het voelde aan alsof de externe accountant en het team een accountantscontrole van hoge kwaliteit belangrijk vonden.
12. Als er zich vraagstukken voordeden tijdens de accountantscontrole, toonde de externe accountant en het team zich bereidwillig om deze te helpen oplossen.